

Hauteskundeak

Portugalen

Alderdi Sozialistak ditu aukera handienak hauteskundeak irabazteko

PSDk azken hamar urteetan kendu dion boterea berreskura lezake Guterresen eskutik

Portugalgo Alderdi Sozialista (PS) faborito bezala aurkezten da gaur egingo diren hauteskunde orokorrak irabazteko eta duela hamar urte galdu zuen boterea berreskuratzeko aukera handiak ditu, gehiengo absolutua lortuko ez duen arren, aste honetan egin diren inkesta guztiek bere aurkari nagusi den Alderdi Sozial Demokrata (PSD) eskuindarrarekiko hamar puntuko aldea ematen baitiote.

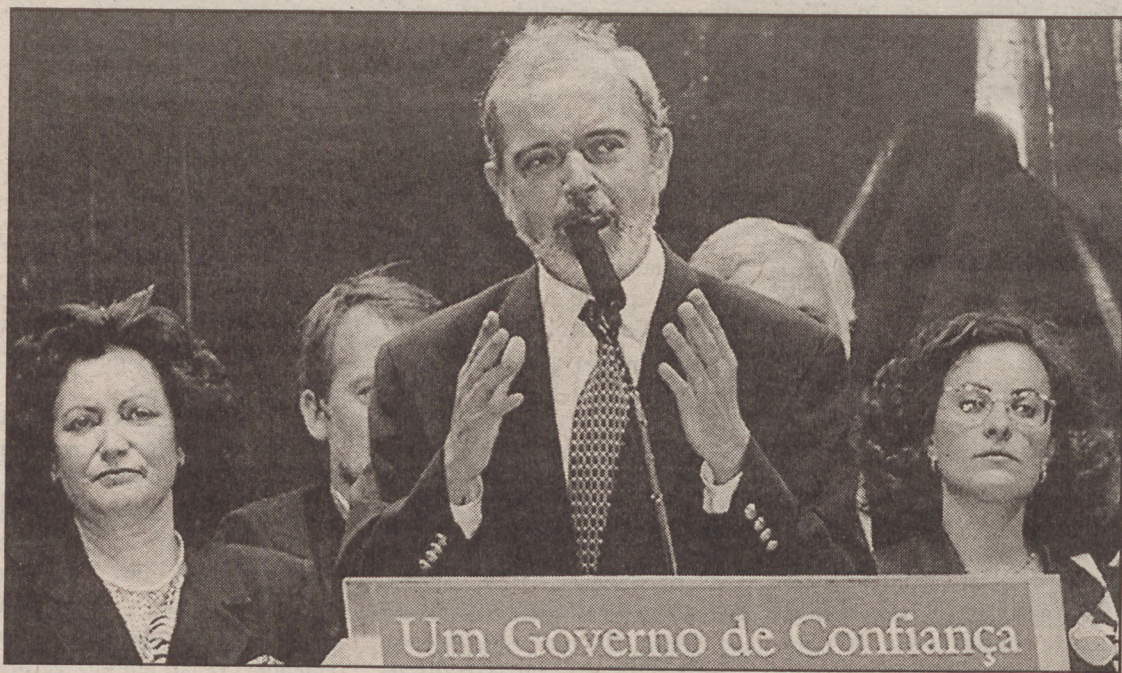
LISBOA

Antonio Guterres, 46 urteko katolikoa eta aditu politikoen arabera «karisma gutxikoa», da PS hauteskundeak irabazteko atarian jarri duen liderra. Victor Constanciok eta Jorge Sampaio Anibal Cavaco Silva PSDko buruzagi eta hamar urteotan gobernuburu izan denaren aurka behin eta berririo galdu ondoren hartu zuen Guterresek PSko buruzagitzatza 1991n, eta orduan hasi zen sozialisten gorakada, PSDren higidura politikoa izan bazen ere arrazoia bere meritua baino gehiago. Inkestek botoen % 40 inguru ematen diote PSri eta % 30 PSDri, Anibal Cavaco Silvak berrautapenera aurkeztu behar ez zuela iragarri ondoren Fernando Nogueirak —bigarren mailako liderra adituen arabera— gidatzen duen alderdiari.

Guterresek «aldaketa lasaia» agindu die hautesleei urriaren laren ondoren, baina desiatzen duen gehiengo absolutua eskuratzeko ez baldin badu —bere helburu nagusia da—, zailtasun ugari izango ditu lau urteko lege-gintzaldia agortzeko. Buruzagi sozialistak alternatiba gutxi ditu, izan ere aurreratu du ez duela koalizioz osatuko ezkerrekin, Alderdi Komunistarekin (% 9 eskuratuko ditu inkesten arabera), ezta eskuinarekin ere, sozialdemokratekin —PSren arerio nagusia— edo Alderdi Popularreko (% 7) ultrakontserbadoreekin.

PSk gehiengo absoluturik lortzen ez baldin badu edota hauteskundeak irabazten ez baldin baditu ere, boterea berreskuratzeko azken aukera bat ere badu, Nogueirak esan baitu ez duela gobernatuko berak. «gehiengo osoa» deitzen duena gabe.

Bederatzi milioi portugaldar inguruk dute boto eskubidea

Guterres (goian) eta Nogueira (lerro honen gainean), hauteskunde kanpainan zehar.

AP-EPA

gaur egingo diren hauteskundeetan, Legebiltzar eta Gobernu berriak osatzeko. Bederatzi milioi horietatik bi milioik, inkesten arabera, ez dute oraindik eu-

ren botoa erabaki, eta beraz, inkestek diotena alda liteke hauen botoak eskuin aldera baldin badaoz. Hauteskunde kanpainak, ostiraleko mitinetan salbu, hau-

tesleriaren interesik ez du piztu. Astebete bakarrik iraun duen arren, aspalditik ari ziren kanpaina-aurrean, sozialistak eta sozialdemokratik batez ere.

Hauteskundeei boikota egiteko deiak

LISBOA

■ Portugalen hauteskundeak gaur egingo diren arren, behinbetiko emaitza ofizialak atzeratzeko arriskua dago, zenbait herri hartu duten jarrera dela medio. Hogeita hamar herri inguruk hauteskunde orokorrak boikotatzeko mehatxua egin dute aste honetan behinbetiko emaitza horiek argitaratu ematea atzeratzeko. Boikotaren lehenbiziko

ondorioa da herri horietan hauteskundeak bi aldiz egin beharko direla, eta ordutik aurrera bakarrik argitaratu ahal izango dituzte emaitza definitiboak. 26 herri eta auzotako 50.000 hautesletik gora prest agertu dira mehatxua betetzeko, arrazoi desberdinak argudiatuz, ingurugiroaren arazoetatik hasi eta eraikuntza eta azpiegitura publikoetarako.

Boikota antolatu dutenak talde lokalak dira, Ermesindeko Sepa-

ratistak adibidez. Talde horrek herri hori eta aldameneko Porto hiriraino doan autopistako bidesaria kentzeko eskatzen du. Cavadaseko herritarrek, errepide lokalak hobetzeko eskatzen dute. Portoko Francelos auzoan boikotaren arrazoia da Poliziak droga trafikoaren aurkako kontrol txikia egiten duela. Arazo zehatzen inguruan atentzioa deitzeko formula hori gero eta popularrago ari da bihurtzen Portugalen.

Independentzia geroztik bigarren hauteskunde orokorrak Letonian

RIGA

Letoniako 1,3 milioi hautesle inguruk atzo ekin zioten independentzia geroztik bigarren Legebiltzarra osatuko duten diputatuak hautatzeari. Atzo hasi baziren ere gaur amaituko da bozketa, Hauteskunde Batzorde Zentralak partehartze handia izan dadin bi eguneko hauteskundeak egitea erabaki ondoren.

1.009 hautagai aurkeztu dira 19 alderdi politiko desberdinetatik ehun parlamentarik osatzen duten Legebiltzarrean aulki bat eskuratzeko lehia. 1993ko ekainean egin ziren lehen hauteskunde orokorrak Letonian. Egungo parlamentuan Errusiaren aurkako nazionalista letoniarrek izan dute gehiengo, eta atzo hasi eta gaur amaituko diren hauteskundeetan duela bi urte lortutako emaitzak errepikatzea, espero dute. Dena den, alderdi politikoei dagokienez, Parlamentuan 36 eskainu eta gehiengo zuen Bide Letoniarrek gogor ordainduko du bi urte hauetako desgaste politikoa eta hamar diputatu inguru iragarri dizkiote inkestek. Beste bi alderdi nazionalistak, Aberria eta Askatasunak eta Alderdi Demokratikoak, aurreko alderdiaren antzeko emaitzak lortuko dituzte inkesten arabera, eta Nekazarien Batasuna eta Independentzia Nazionalerako Mugimendua alderdi bisagrekin batu beharko du hiru horietako batek gobernatzeko, Guntis Ulmanis Letoniako lehendakariak berak onartu zuenez. Gutxienez hiru alderdi beharko dira hurrengo Gobernu osatzeko.

Hauteskunde Batzorde Zentralak emandako datuen arabera, hauteskundeetara deituetatik % 29k oraindik ez dute letoniar herritartasuna lortu; Letoniako zirkulu errusiarren arabera, ordea, naturalizazio prozesua oso geldia izan da, eta horietatik gehienek ez dute oraindik boto eskubiderik. Aurreko hauteskundeetatik oraingoetara 50.000 lagun gehiago sartu dira erroldetan.

Herritarren % 55 letoniarrek dira, % 33 errusiarrek eta gainontzekoak bielorrusiarrek, lituaniarrek, estoniarrek eta beste gutxiengo batzuetakoak.